

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως : 11/2015

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίαση της 7-4-2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ..

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Κουήν -Τακούη Χουρμουζιάν, Ελένη Σβολοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Αγγελική Καστανά, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αγγελική Καστανά, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: ΥΠΑΙΘΠΑ/ΓΓΠ//ΓΔΔΥ/ΔΙΟΙΚ/ΓΔΜΝΑ5/38264/6840/5813/3052/ 17-6-2013 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού/ Γενικής Γραμματείας Πολιτισμού/ Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης/ Διεύθυνσης Διοικητικού/ Τμήμα Διοίκησης Μόνιμου Προσωπικού.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν είναι δυνατή η ένταξη του Δ.Ν., υπαλλήλου του κλάδου ΔΕ Τεχνικών Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του Υπουργείου Πολιτισμού, στον κλάδο ΤΕ Εργοδηγών Σχεδιαστών του ίδιου Υπουργείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 πργ.8 του Ν.3345/2005.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γνωμοδότησε ως ακολούθως:

.....

I. 1. Με το προαναφερόμενο έγγραφο του ερωτήματος και τα συνοποβληθέντα στοιχεία δίδεται το ακόλουθο ιστορικό:

Με την αριθ. 31398/19-6-1995 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (Φ.Ε.Κ. 145/Γ/7-7-1995), διορίστηκε ο Δ.Ν. ως μόνιμος υπάλληλος του κλάδου ΔΕ5 Σχεδιαστών του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠ.ΠΟ.).

Με την αριθ. 58480/14-11-2000 (Φ.Ε.Κ. 338/Γ/7-12-2000) απόφαση του ίδιου Υπουργού, ο ως άνω υπάλληλος, μετατάχθηκε σε κενή οργανική θέση του κλάδου ΔΕ6 Συντηρητών Έργων Τέχνης.

Προκειμένου να προωθηθεί θέμα ένταξης υπαλλήλων τεχνικών κλάδων της ΔΕ κατηγορίας, σε κλάδους ΤΕ κατηγορίας (χωρίς πτυχίο ΤΕΙ) σύμφωνα με την Ειδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΦΕΚ 1633/Β/31-12-2002), ζητήθηκε, με το υπ' αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/6208/30-1-2003 έγγραφο της Δ/σης Διοικητικού του ΥΠ.ΠΟ. απ' όλες τις υπηρεσίες, να ενημερωθούν οι υπάλληλοι που ανήκουν στους συγκεκριμένους (αναλυτικά αναφερόμενους στο ως άνω έγγραφο) κλάδους ΔΕ κατηγορίας, που είναι κάτοχοι απολυτηρίου εξατάξιου Γυμνασίου ή Λυκείου και πτυχιούχοι μέσω τεχνικών σχολών, δημοσίων ή αναγνωρισμένων ως ισότιμων με αυτές ιδιωτικών, αντίστοιχων ειδικοτήτων που καταργήθηκαν με το Ν.576/77 (Φ.Ε.Κ.102/Α), και να αποστείλουν τους ανωτέρω τίτλους μέχρι 14/2/2003.

Με το αριθ. ΥΠΠΟ/ΣΥΝΤ/Φ67/1054/23306/11-4-2003 έγγραφο της Δ/σης Συντήρησης Αρχαιοτήτων, διαβιβάστηκε, μεταξύ άλλων, στην Δ/ση Διοικητικού η από 4-4-2003 αίτηση του Δ.Ν., με συνημμένα απολυτήριο Λυκείου και Πτυχίο Μέσης Επαγγελματικής και Τεχνικής Σχολής Εργοδηγών Σχεδιαστών Μηχανολογικού Σχεδίου της Σχολής Αικατερίνης Πετρά (έτος κτήσης 1979), με την οποία αίτηση ζητούσε να ενταχθεί σε κλάδο Συντηρητών κατηγορίας ΤΕ.

Με το αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/27996/24-5-2003 έγγραφο της Δ/σης Διοικητικού γνωστοποιήθηκε στον εν λόγω υπάλληλο ότι επειδή είναι κάτοχος πτυχίου Εργοδηγού Σχεδιαστή, έχει τη δυνατότητα, σύμφωνα με την από 29-11-02 Ειδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 1633/Β/31-12-2002), να ενταχθεί στον

κλάδο ΤΕ Εργοδηγών Συντηρητών και του ζητήθηκε να γνωστοποιήσει στην Δ/νση Διοικητικού αν επιθυμεί να ενταχθεί στον κλάδο ΤΕ Εργοδηγών Σχεδιαστών.

Επιπλέον, με την αριθ. 41231/22-7-2003 απόφαση του ΥΠΠΟ, κατατάχθηκε από 13-6-2003 στον κλάδο ΔΕ Τεχνικών Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης, σύμφωνα με το ΠΔ. 191/03 «Οργανισμός του ΥΠΠΟ» και εντάχθηκε μισθολογικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.3205/03.

Στη συνέχεια, ο εν λόγω υπάλληλος, υπέβαλε την από 13-5-2008 αίτηση με την οποία έκανε γνωστό ότι επιθυμεί την ένταξη του στον κλάδο ΤΕ Εργοδηγών Σχεδιαστών.

Η Δ/νση Διοικητικού του ΥΠ.ΠΟ. με το αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/43797/17-7-2008 ερώτημα προς το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε διευκρινίσεις αν είναι δυνατή η ένταξη του εν λόγω υπαλλήλου στον κλάδο ΤΕ Εργοδηγών χωρίς πτυχίο ή δίπλωμα ΤΕΙ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 8 του Ν. 3345/2005, δεδομένου ότι ο ως άνω υπάλληλος ανήκει πλέον στον κλάδο ΔΕ Τεχνικών Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης και το πτυχίο του είναι ειδίκευσης Εργοδηγού Σχεδιαστού Μηχανολογικού Σχεδίου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών με το αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.30.4Β/349/20108/6-8-2008 έγγραφό του, διευκρίνισε ότι μία εκ των προϋποθέσεων ένταξης είναι η ύπαρξη συνάφειας μεταξύ της ειδικότητας του Τεχνικού Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης και του πτυχίου του Εργοδηγού που αυτός κατέχει, επισημαίνοντας ότι ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να πληρούσε όλες τις ανωτέρω προϋποθέσεις την 16^η Μαΐου 2005, ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 3345/2005, κι όχι σε μεταγενέστερο χρόνο.

Στη συνέχεια, η Δ/νση Διοικητικού του ΥΠ.ΠΟ. με το υπ' αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/84944/9-9-2008 έγγραφό της απάντησε στον ενδιαφερόμενο ότι δεν είναι δυνατή η ικανοποίηση του αιτήματός του, δεδομένου ότι ο κλάδος ΔΕ Τεχνικών Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης όπου ανήκει, δεν είναι συναφής με το πτυχίο ειδίκευσης Εργοδηγού Σχεδιαστού Μηχανολογικού Σχεδίου, το οποίο κατέχει.

Ο εν λόγω υπάλληλος επανήλθε με την από 4-4-2012 αίτησή του και ζήτησε, εκ νέου, την ένταξη του στην κατηγορία ΤΕ υποστηρίζοντας ότι υπάρχει σχέση

συνάφειας μεταξύ του κλάδου και του πτυχίου του. Προς απόδειξη του ισχυρισμού του προσκόμισε φωτοτυπίες σχεδιάσεων αρχαιολογικών εκθεμάτων.

Με το αριθ. ΥΠΠΟΤ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/32433/4-5-2012 έγγραφο η Υπηρεσία (Δ/νση Διοικητικού) διαβίβασε την άνω από 4-4-2012 αίτηση του υπαλλήλου στον Προϊστάμενο της Δ/νσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων, και ζήτησε τις απόψεις του ως προς το θέμα της συνάφειας μεταξύ του κλάδου του και του πτυχίου που κατέχει.

Ο Προϊστάμενος της Δ/νσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων, με το υπ' αριθμ. ΥΠΑΘΠΑ/ΣΥΝΤ/ΑΦ/103982/4394/28-12-2012 έγγραφό του, απάντησε ότι ο κλάδος ΔΕ Τεχνικών Συντηρητών Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης συναρτάται με το πτυχίο του Εργοδηγού Σχεδιαστού Μηχανολογικού Σχεδίου.

Τέλος, από το έγγραφο του ερωτήματος προκύπτει ότι ο εν λόγω υπάλληλος από 1-11-11 έχει καταταχθεί μισθολογικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου Ν.4024/2011 στο ΜΚ3 του Γ' βαθμού.

Εν όψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση του Ν.3345/2005, η Υπηρεσία υπέβαλε το ερευνώμενο ερώτημα.

2. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ερωτώσα υπηρεσία με το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ ΓΔΔΥ/ΔΙΟΙΚ/ΓΔΜΝ/Α5/150638/21340/18825/9703/22-7-2014 έγγραφό της διαβίβασε στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του ΥΠ.ΠΟ.Α. τις απόψεις του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, σχετικά με τη δυνατότητα ένταξης του υπαλλήλου στον κλάδο ΤΕ Εργοδηγών Σχεδιαστών. Ειδικότερα, στο από ΔΙΔΑΔ/Φ305β/396/1689,11767/2-6-2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού του εν λόγω Υπουργείου, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι η Υπηρεσία στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος είναι αυτή που είναι αρμόδια να κρίνει την ένταξη ή μη του υπαλλήλου στην κατηγορία ΤΕ Εργοδηγών, αφού εξετάσει, βάσει των οικείων διατάξεων (αρμοδιότητες, φύση αντικειμένου) κατά πόσο η ειδικότητα του Τεχνικού Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του εν λόγω υπαλλήλου συναρτάται ή είναι συναφής με το πτυχίο εργοδηγού που κατέχει.

Επίσης, στο εν λόγω έγγραφο υπενθυμίζεται η υπ' αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ304/263/ οικ.23060/14-11-2005 προηγούμενη εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα του

Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στην οποία αναφέρονται όλες οι προϋποθέσεις για την ένταξη καθώς και ο χρόνος συνδρομής των προϋποθέσεων και ο οποίος είναι η 16-6-2005 εάν η ένταξη διενεργηθεί με τις διατάξεις του ν.3345/2005. Επίσης, στην άνω εγκύκλιο τονίζεται ότι οι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις του Ν.3345/2005 εντάσσονται αυτοδίκαια (χωρίς αίτηση) στην κατηγορία ΤΕ και η ένταξή τους είναι υποχρεωτική.

II. 1. Στο άρθρο 16 πργ.8 του Ν.3345/2005 «Οικονομικά θέματα Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και ρύθμιση διοικητικών θεμάτων» (Φ.Ε.Κ. 138 τ. Α') ορίζεται ότι: «8. Οι μόνιμοι υπάλληλοι του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, οι οποίοι υπηρετούν σε τεχνικούς κλάδους της κατηγορίας ΔΕ Τεχνικών / Εργοδηγών, εντάσσονται βαθμολογικά σε προσωρινό κλάδο κατηγορίας ΤΕ Εργοδηγών χωρίς πτυχίο ή δίπλωμα Τ.Ε.Ι. και εξομοιώνονται με τους υπαλλήλους της κατηγορίας αυτής. Η ανωτέρω ένταξη και εξομοίωση πραγματοποιείται, εφόσον είναι κάτοχοι απολυτηρίου εξατάξιου Γυμνασίου ή Λυκείου και πτυχιούχοι μέσω τεχνικών σχολών Εργοδηγών τουλάχιστον διετούς φοίτησης, δημοσίων ή αναγνωρισμένων ως ισότιμων με αυτές ιδιωτικών, αντίστοιχων ειδικοτήτων, που καταργήθηκαν με το ν. 576/1977 (Φ.Ε.Κ. 102 Α') και έχουν ήδη ενταχθεί μισθολογικά με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν.3205/2003 (Φ.Ε.Κ. 297 Α'). Οι περιπτώσεις β', γ' και δ' της παρ. 22 του άρθρου 7 του ν. 2557/1997 εφαρμόζονται και για την παραπάνω κατηγορία υπαλλήλων».

Οι τελευταίες αυτές περιπτώσεις β', γ' και δ' της παρ.22 του άρθρου 7 του Ν.2557/1997 «Θεσμοί, μέτρα και δράσεις πολιτιστικής ανάπτυξης» (Φ.Ε.Κ. 271 Α') ορίζουν ότι: «β. Οι παραπάνω θέσεις είναι προσωποπαγείς και καταργούνται με την αποχώρηση από την υπηρεσία των υπηρετούντων υπαλλήλων. γ. Από τη δημοσίευση του παρόντος οι κατέχοντες τις τοπικές προϋποθέσεις της παραγράφου 1 εντάσσονται αυτοδίκαια στον αντίστοιχο κλάδο. δ. Οι υπάλληλοι που υπάγονται στην ως άνω ρύθμιση δεν εξομοιώνονται με τους πτυχιούχους των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και δεν υπάρχει καμία τοπική ή ουσιαστική εξομοίωση των πτυχίων τους.»

2. Στα άρθρα 4 και 28 του Ν4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015. (Φ.Ε.Κ.226 Α') ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 4. Πεδίο εφαρμογής.

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί υπάλληλοι και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ):

α) του Δημοσίου,

β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού,

γ) των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), συμπεριλαμβανομένου του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α).

Επίσης υπάγονται:.....».

«Άρθρο 28. Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις του Δεύτερου Κεφαλαίου. Κατάταξη και προϋποθέσεις και κριτήρια επιλογής του υπηρετούντος προσωπικού.

1. Οι υπάλληλοι, που υπηρετούν κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος, κατατάσσονται αυτοδικαίως στους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν, με βάση τον συνολικό χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 98 του Υ.Κ., και το χρόνο προϋπηρεσίας στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα που έχει αναγνωριστεί για τη βαθμολογική ή τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη του υπαλλήλου, ως εξής:.....».

3. Στο άρθρο 24 παρ.1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας [που κυρώθηκε με τα άρθρο πρώτο του Ν.2690/1999 (ΦΕΚ 45τ.Α')] ορίζονται τα ακόλουθα: «Άρθρο 24.1. Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς, προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή).

III. Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Με την παρ. 8 του άρθρου 16 επιδιώκεται η ένταξη στην κατηγορία ΤΕ των υπαλλήλων που υπηρετούν σε τεχνικούς κλάδους της κατηγορίας ΔΕ, οι οποίοι είναι κάτοχοι απολυτήριου εξαταξίου Γυμνασίου ή Λυκείου και πτυχιούχοι των μέσω των τεχνικών σχολών εργοδηγών τουλάχιστον διετούς φοίτησης, που καταργήθηκαν με το ν. 576/1997 ή αναγνωρισμένων ως ισότιμων με αυτές και υπηρετούν στο Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α. Η εν λόγω ρύθμιση προωθήθηκε, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, για λόγους ίσης μεταχείρισης, δεδομένου ότι ήδη έχουν ενταχθεί στην κατηγορία ΤΕ με τις ίδιες προϋποθέσεις οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΔΕ εργοδηγών – τεχνικών του Υπουργείου Πολιτισμού (βλ. άρθρο 7 παρ. 22 του ν.2557/1997 και Ειδική Συλλογική 2002, ΦΕΚ Β 1633/2002/31-12-2002), καθώς και οι υπάλληλοι που υπηρετούν σε τεχνικούς κλάδους της κατηγορίας ΔΕ και είναι μέλη της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Εργοδηγών Δημοσίου Ν.Π.Δ.Δ. και ΟΤΑ (Π.Ο.Σ.Ε.Δ.Ν.Ο) (βλ. Ειδική Συλλογική Σύμβαση 2004, ΦΕΚ Β 1963/2004/31-12-2004).

Περαιτέρω, από τη γραμματική διατύπωση των άνω διατάξεων του ν.3345/2005 προκύπτει ότι, ο νομοθέτης δεν όρισε ρητώς περιορισμένη κατά χρόνο ισχύ αυτών, αλλά ούτε και από την έννοια και τον σκοπό τους συνάγεται βούληση αυτού για περιορισμένη ισχύ τους. Επομένως, η ρύθμιση που εισήχθη με τις εν λόγω διατάξεις, για βαθμολογική ένταξη των ανωτέρω μόνιμων υπαλλήλων της κατηγορίας ΔΕ Τεχνικών –Εργοδηγών σε προσωρινό κλάδο κατηγορίας ΤΕ Εργοδηγών χωρίς πτυχίο ή δίπλωμα ΤΕΙ, έχει πεδίο εφαρμογής, εφόσον συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, από την ισχύ των διατάξεων και εφεξής και από το χρόνο συνδρομής των αιτούμενων προϋποθέσεων (ah hoc ΔΕΑ 198/2012).

2. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Ν.4024/2011, στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων υπήχθησαν όλοι οι υπάλληλοι του Δημοσίου, Ο.Τ.Α., των ΝΠΔΔ, χωρίς εξαιρέσεις, ώστε με την εφαρμογή του νέου ενιαίου και συνδεδεμένου βαθμολογίου - μισθολογίου να εξασφαλισθεί η ορθολογική ιεραρχική λειτουργική πυραμίδα του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών και φορέων. Επίσης, στη διάταξη της πργ.1 του άρθρου 28 του ίδιου νόμου (4024/2011) τίθεται

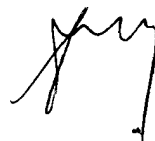

ο κανόνας ότι οι υπάλληλοι, που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, κατατάσσονται αυτοδικαίως στους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν.

3. Με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κ.Δ.Δ.), οι οποίες ερείδονται στο συνταγματικώς κατοχυρούμενο δικαίωμα των διοικουμένων να αναφέρονται στις αρχές (άρθρο 10 του Συντάγματος), θεσπίζεται ειδικότερα δικαίωμα για κάθε διοικούμενο, ο οποίος υφίσταται υλική ή ηθική βλάβη στα έννομα συμφέροντά του από ατομική διοικητική πράξη, να μπορεί να ζητήσει την ικανοποίησή του από την ίδια τη διοίκηση, πριν καταφύγει στη δικαστική του προστασία.

Η προβλεπόμενη, από τις άνω διατάξεις απλή διοικητική προσφυγή υποβάλλεται από τον διοικούμενο στην αρχή, που έχει εκδώσει την πράξη ή στην προϊσταμένη αρχή εκείνης που έχει εκδώσει την πράξη και λέγεται αντιστοίχως αίτηση θεραπείας ή ιεραρχική προσφυγή και έχει ως αντικείμενο την ανάκληση ή την τροποποίηση ρητής ατομικής διοικητικής πράξης ή την ακύρωση αυτής. Το διοικητικό όργανο, στο οποίο υποβάλλεται η εν λόγω προσφυγή, όταν πρόκειται για αίτηση θεραπείας, δύναται να επανεξετάσει την υπόθεση τόσο από πλευράς νομιμότητας, όσο και από πλευράς ουσίας, ήτοι επιτρέπεται και αυτοέλεγχος ουσίας (βλ. Γνμ. ΝΣΚ 407/2009). Όπως έχει κριθεί δε, η παράλειψη του διοικητικού οργάνου να αποφανθεί επί απλής αίτησης θεραπείας δεν συνιστά παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας (ΣΤΕ1294/2011 κ.α.). Όταν, όμως, πρόκειται για ιεραρχική προσφυγή ο έλεγχος περιορίζεται σε έλεγχο νομιμότητας (ΣΤΕ2869/2012). Περαιτέρω, η εν λόγω απλή διοικητική προσφυγή ασκείται απροθέσμως, αλλά όχι και μετά πάροδο ευλόγου χρόνου, η έννοια του οποίου κρίνεται κατά τις περιστάσεις και πάντως δεν δύναται, σύμφωνα με τον ΑΝ.261/1968, να είναι λιγότερος της πενταετίας από την έκδοση της πράξης, εκτός αν υπάρχει αντίθετη ειδική διάταξη (βλ. Γνωμ. ΝΣΚ 495/2008, 305/2005 κ.α.).

Μειοψήφησαν οι Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος και Κωνσταντίνος Γεωργάκης, οι οποίοι διατύπωσαν τη γνώμη ότι η απλή διοικητική προσφυγή ασκείται απροθέσμως, αλλά όχι και μετά την πάροδο ευλόγου χρόνου, η έννοια του οποίου κρίνεται κατά τις περιστάσεις και πάντως δεν συμπίπτει με την έννοια του εύλογου χρόνου για την ανάκληση των διοικητικών πράξεων (Γνμ. ΝΣΚ 407/2009, 193/2009, 305/2005 βλ. ΣΤΕ 2736/2005).

17.

9

IV. Εν προκειμένω, από το πραγματικό του ερωτήματος προκύπτει ότι η Δ/νση Διοικητικού του ΥΠ.ΠΟ. με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚΑ5/ΠΜΥ/84944/ 9-9-2008 έγγραφό της απάντησε αρνητικά στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο για την αιτούμενη ένταξη, για το λόγο ότι ο κλάδος ΔΕ Τεχνικών Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, όπου ανήκει, δεν είναι συναφής με το πτυχίο ειδίκευσης Εργοδηγού Σχεδιαστού Μηχανολογικού Σχεδίου, το οποίο κατέχει, χωρίς να γίνεται αναφορά στις αρμοδιότητες που ασκεί ο υπάλληλος ή στη φύση του αντικειμένου του συγκεκριμένου κλάδου.

Ο υπάλληλος επανήλθε (4-4-2012), υπέβαλε νέα αίτηση στην ίδια Υπηρεσία (Δ/νση Διοικητικού), προσκόμισε στοιχεία, που κατά την άποψή του, αποδεικνύουν την συνάφεια και ζήτησε την ικανοποίηση του αιτήματός του (με την ανάκληση, προφανώς της απόφασης του 2008). Εν όψει του νέου αιτήματος η Δ/νση Διοικητικού ζήτησε από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας, που υπηρετεί ο υπάλληλος, τις απόψεις του ως προς το ζήτημα της συνάφειας μεταξύ του κλάδου που υπηρετεί και του πτυχίου που κατέχει. Ο Προϊστάμενος της Δ/νσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων με το από 28-12-2012 έγγραφό του απάντησε καταφατικά στο ερώτημα, με την αιτιολογία ότι «στις αρμοδιότητες του προσωπικού του κλάδου ΔΕ Τεχνικών Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης περιλαμβάνεται και η σχεδιαστική αποτύπωση αντικειμένων όλων των κατηγοριών προκειμένου αυτά να τεκμηριωθούν, η οποία δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω μηχανολογικού σχεδίου, το οποίο αποτελεί και αντικείμενο συναφές με το πτυχίο του Εργοδηγού Σχεδιαστού Μηχανολογικού Σχεδίου».

Στη συνέχεια, η Δ/νση Διοικητικού, κατά την αντιμετώπιση του νέου αιτήματος του υπαλλήλου, φαίνεται να προβληματίζεται, κυρίως, από το γεγονός ότι έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση του ν.3345/2005, για το λόγο αυτό υπέβαλε και το ερευνώμενο ερώτημα. Όσον αφορά το ερώτημα αυτό έχει γίνει δεκτό με την υπ' αριθμ. 198/2012 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ότι οι διατάξεις του άρθρου 16 πργ.8 του Ν.3345/2005 δεν έχουν περιορισμένη ισχύ, κατά συνέπεια έχουν εφαρμογή και στη συγκεκριμένη περίπτωση, εφόσον συντρέχουν οι αιτούμενες προϋποθέσεις.

Περαιτέρω, όμως, και με δεδομένο ότι η Διοίκηση απάντησε αρνητικά το 2008, στο σχετικό αίτημα του υπαλλήλου, εκ των πραγμάτων τίθεται το ερώτημα:

Δύναται η Υπηρεσία να επανέλθει και να επανεξετάσει την υπόθεση και να ανακαλέσει, ενδεχομένως, την απόφαση του 2008;

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, σχετικά με την έννοια της προβλεπόμενης από τον Κ.Δ.Δ. απλής διοικητικής προσφυγής και του χρόνου ασκήσεώς της, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος Πέτρο Τριανταφυλλίδη και τους Νομικούς Συμβούλους Ιωάννη Διονυσόπουλο, Παρασκευά Βαρελά, Κουήν - Τακουή Χουρμουζιάν, Ελένη Σβολοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά και Αγγελική Καστανά (ψήφοι επτά - 7), η Διοίκηση δύναται να θεωρήσει (με βάση το αληθές περιεχόμενό της) την υποβληθείσα από τον ενδιαφερόμενο αίτηση με ημερομηνία 4-4-2012 κατά του υπ' αριθμ.πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ84944/9-9-2008 απαντητικού εγγράφου της Δ/σης Διοικητικού του ΥΠ.ΠΟ., ως αίτηση θεραπείας και να εξετάσει εκ νέου την υπόθεση, λαμβάνοντας υπόψη ότι το κρίσιμο ζήτημα της ύπαρξης ή μη συνάφειας μεταξύ του κλάδου και του τίτλου είναι ζήτημα πραγματικό και αρμόδια να το κρίνει είναι η Υπηρεσία που υπηρετεί ο υπάλληλος (βλ. σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης).

Κατά την άποψη της μειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο και Κων/νο Γεωργάκη (ψήφοι δύο - 2) η από 4-4-2012 αίτηση του ενδιαφερόμενου, μπορεί να θεωρηθεί ως αίτηση θεραπείας κατά του υπ' αριθμ.πρωτ.ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/84944/9-9-2008 απαντητικού εγγράφου της Διεύθυνσης Διοικητικού του ΥΠΠΟ, με το οποίο απορρίφθηκε το αίτημά του για την ένταξή του στον κλάδο ΤΕ Εργοδηγών Σχεδιαστών, πλην όμως, κατά τη γνώμη αυτή, η αίτηση θεραπείας δεν μπορεί να εξεταστεί, δεδομένου ότι από την κοινοποίηση του ως άνω εγγράφου (9-9-2008) μέχρι την άσκηση της αίτησης (θεραπείας), παρήλθε ο εύλογος εν προκειμένω χρόνος (τέσσερα -4- περίπου έτη), δεδομένου και του προφανούς ενδιαφέροντος του αιτούντος για την έκβαση της υπόθεσής του.

V. Εν όψει όλων των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει, κατά τη γνώμη που πλειοψήφησε, η απάντηση ότι οι διατάξεις του άρθρου 16 παρ.8 του Ν.3345/2005, με τις οποίες θεσπίστηκε η ένταξη των μονίμων υπαλλήλων του Δημοσίου, νηδδ και ΟΤΑ, οι οποίοι υπηρετούν σε τεχνικούς κλάδους της κατηγορίας ΔΕ Τεχνικών - Εργοδηγών, στον προσωρινό κλάδο κατηγορίας ΤΕ Εργοδηγών χωρίς

πτυχίο ή δίπλωμα ΤΕΙ, έχουν πεδίο εφαρμογής και στη συγκεκριμένη περίπτωση, εφόσον συντρέχουν οι κατά την κρίση της υπηρεσίας αιτούμενες προϋποθέσεις.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 4...-5-2015

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Πέτρος Τριανταφυλλίδης

Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ

Η εισηγήτρια

Αγγελική Χ. Καστανά

Νομική Σύμβουλος του Κράτους